

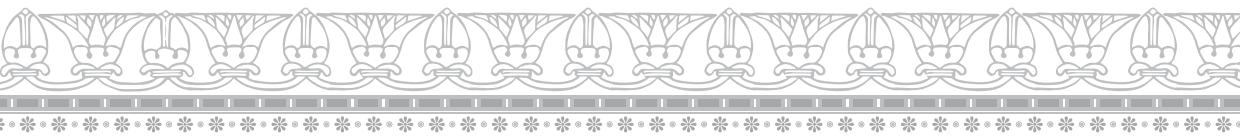
MỤC LỤC

Lời mở đầu 11

Phả hệ thần thoại Ai Cập 17

Chương I: Khởi nguyên của thế giới – Chín vị thần tối cao của gia tộc Mặt Trời

- **Sự ra đời của các vị thần 21**
- **Thần Ra - Thần Mặt Trời tối cao quyền uy 24**
 - Tên gọi của thần Mặt Trời 24
 - Thần Ra và Con Mặt quyền năng. 26
 - Thần Ra tạo ra loài người 28
 - Thần Ra thiết lập trật tự vũ trụ. 30
 - Thần Ra, thuyền trưởng của con thuyền Triệu Năm 33
 - Thần Ra và con rắn độc 38
- **Thần Geb – Cha Mặt Đất 41**
- **Thần Nut – Mẹ Bầu Trời và cuộc sinh nở thần kì 44**
- **Thần Osiris 47**
 - Thần Osiris dạy dân làm ăn sinh sống 48
 - Bi kịch của thần Osiris 49
 - Cây thánh liễu 51
 - Osiris bị sát hại lần thứ hai. 53

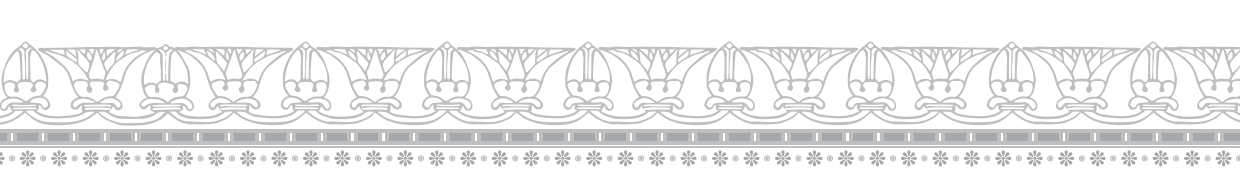
- Osiris điều hành các công việc tại Âm ti Duat	54
- Osiris giúp con trai trong hội nghị các thần linh	58
• Thần Isis	61
- Isis tìm xác chồng	62
- Những con bọ cạp của Isis	63
- Isis làm vú nuôi cho hoàng tử vùng Byblos	66
- Isis đưa thi thể Osiris trở về và hồi sinh cho chồng	69
- Isis xin các thần linh cứu Horus	73
- Isis giả dạng làm người phụ nữ bất hạnh	75
• Thần Set	79
- Thần Set và mãnh xà Apep	80
- Set trở về cung điện của anh trai Osiris	82
- Set và cuộc phân xử của các thần	84
- Set nổi loạn	86
- Cuộc chiến của Set và Isis	88
• Thần Nephthys	90

CHƯƠNG II: Các vị thần Ai Cập và nhiệm vụ thiêng liêng trong vũ trụ

• Thần Horus	95
- Sự ra đời của Horus	95
- Horus được linh hồn cha chỉ dạy nghệ thuật chiến đấu	98
- Horus đòi quyền thừa kế ngai vàng và cuộc phân xử tám mươi năm của các vị thần	100
- Horus đua thuyền	106
- Horus thi lặn	107
- Horus bị Set hãm hại và được Hathor chữa lành đôi mắt	108
- Horus dùng phù chú tiêu diệt quân Set	109

- Horus chống lại đội quân cá sấu và hà mã	111
- Horus hạ Set nhưng Set lại hồi sinh	112
- Horus chiến đấu với lợn rừng.	116
• Thần Thoth	118
- Sự ra đời của thần Thoth	118
- Cuốn sách của thần Thoth	120
- Thoth báo thù Neferkaptah.	122
- Thoth xua đuổi quỷ dữ	127
• Thần Anubis	131
- Anubis bảo vệ gia đình Osiris.	131
- Anubis chiến đấu với Set để giành lại thân thể Osiris	132
- Anubis và chiếc hộp của Horus.	133
- Anubis và bộ áo da báo đốm	135
- Anubis chống lại quỷ dữ	136
- Anubis và nhiệm vụ ở cõi Duat.	138
• Thần Sekhmet	141
• Thần Hathor	145
- Hathor bỏ đi	145
- Hathor khuyên giải thần Ra	159
- Bảy nữ thần Hathor	162
- Nhiệm vụ của Hathor	163
• Thần Bastet	165
- Bastet và nhiệm vụ chiến đấu với Apep ở cõi Duat	166
- Bastet và những nhiệm vụ khác	169
• Thần Ptah	171
• Thần Maat	174

**Chương III: Truyện về các Pharaoh, nữ hoàng, hoàng tử,
các vị quan, tư tế và bình dân**

- **Truyện về các Pharaoh và nữ hoàng** 179
 - Sự ra đời của nữ hoàng Hatshepsut 179
 - Vua Khufu 182
 - Câu chuyện thứ nhất: Cá sấu bằng sáp 182
 - Câu chuyện thứ hai: Viên ngọc màu xanh 186
 - Câu chuyện thứ ba: Pháp sư Dedi 188
 - Vua Wosref, Sahure và Keku 193
 - Người nông dân trở thành Pharaoh. 197
 - Vua Setnau 207
 - Vua Tcheser và nạn đói kéo dài bảy năm. 210
 - Pharaoh Amasis và cô gái Hy Lạp 212
 - Pharaoh Ai Cập và công chúa Hy Lạp 215
- **Truyện về các hoàng tử Ai Cập** 226
 - Hoàng tử Khaemwas và Cuốn sách của thần Thoth 226
 - Senuhet – Hoàng tử bỏ trốn 232
 - Hoàng tử bị nguyên. 239
 - Se-Osiris – Đứa trẻ thần thánh. 244
 - Hoàng tử Satni và con trai thăm côi Duat 249
 - Hoàng tử Thothmes và nhân sư Giza. 252
- **Truyện về các vị quan, tư tế và bình dân**. 254
 - Tướng quân Djehuti 254
 - Rensi – Vị quan tòa công minh. 258
 - Wenamon và hành trình tìm gỗ đóng thuyền dâng thần Ra . . 263
 - Tên trộm kho báu của Pharaoh. 273
 - Thủy thủ đắm thuyền. 278

- *Nỗi oan của Sự Thật* 282

- *Tóm tắt lai lịch, hành trạng của 17 vị thần Ai Cập*
(*được kể trong sách*) 285

Phụ lục 289

- *Aaru – Thiên đàng của người Ai Cập*. 289

- *Duat – Cõi Âm ti* 294

- *Bốn mươi hai vị thần thăm vấn các linh hồn*. 303

- *Thần Ammit* 310

- *Linh thú* 312

Bò Apis. 312

Bò Buchis 314

Chim Bennu 314

Điểu sư Griffin. 316

Nhân sư 317

Đại nhân sư Giza 318

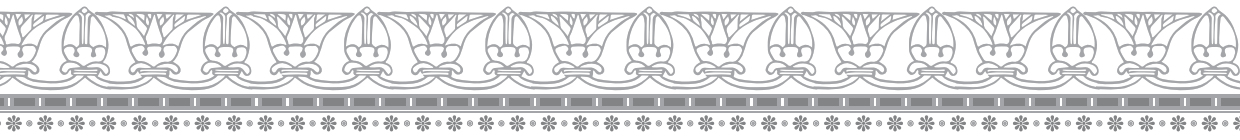
Apep 320

Tài liệu tham khảo 325

*Dành cho những năm tháng
thầm lặng của mẹ và tuổi thơ của con trai.*

LỜI MỞ ĐẦU

Ai Cập cổ đại là một trong những nền văn minh đầu tiên của nhân loại. Các giá trị về nhiều phương diện của dải đất xinh đẹp nằm dọc theo sông Nile này luôn là ẩn số thôi thúc sự kiếm tìm, khám phá của các nhà nghiên cứu cũng như những người quan tâm, yêu mến.

Trải qua hơn ba ngàn năm biến thiên lịch sử, Ai Cập cổ đại có thể ví như một cuốn sách đồ sộ mà chương nào cũng đầy những dấu ấn lầy lùnh, có một không hai trong công cuộc kiến tạo các giá trị vật chất và tinh thần.

Dọc theo chiều dài lịch sử, Ai Cập cổ đại được chia làm bốn thời kì.

Giai đoạn đầu tiên là Tiền Triều đại (3100–2690 TCN) với sáu Pharaoh trị vì. Thời kì thứ hai là Cột Vương quốc (2690–2180 TCN). Giai đoạn này được đánh dấu bằng việc xây dựng hàng loạt kim tự tháp, trong đó, hai kim tự tháp vĩ đại nhất là của vua Khufu (2580–2566 TCN) và con trai của ngài, vua Khafra (2558–2532 TCN). Vào thời kì thứ ba: Trung Vương quốc (2055–1650 TCN), Ai Cập mở rộng việc buôn bán, trao đổi với các khu vực khác, đặc biệt là tăng cường mối quan hệ với Nubia. Quá trình giao lưu

thương mại này đã dẫn đến việc hấp thụ hàng loạt các đặc điểm văn hóa, phong tục và tín ngưỡng từ bên ngoài mà dấu ấn của nó, cho đến nay, vẫn còn để lại rất đậm nét. Thời kì Tân Vương quốc (thời kì thứ tư) kéo dài gần năm trăm năm (1550–1070 TCN) chính là giai đoạn huy hoàng nhất của đất nước này với hàng loạt Pharaoh tài giỏi, liên tục tiến hành các cuộc chinh phạt ra miền Cận Đông⁽¹⁾ để hình thành một đế chế Ai Cập cổ đại hùng mạnh. Từ sau năm 1070 TCN, Ai Cập dần dần suy yếu và khép lại trang lịch sử hào hùng của mình bằng việc lần lượt bị người Ba Tư, Hy Lạp rồi La Mã cai trị.

Suốt ba ngàn năm đầy biến động kể trên, một hệ thống thần linh đa dạng cùng các đền thờ, nghi lễ và truyện kể về các vị thần, Pharaoh, anh hùng, quái vật, linh thú... đã được hình thành để vừa thỏa mãn niềm tin tâm linh vừa thể hiện những hiểu biết, nhận thức của người Ai Cập cổ đại về thế giới xung quanh.

Biên soạn cuốn sách **Thần thoại Ai Cập** thực sự là một thử thách với chúng tôi bởi diện thần của xứ sở này quá đa dạng và phong phú. Hàng trăm vị thần lớn nhỏ với danh tính, chức năng, nhiệm vụ nhiều khi không thực sự rõ ràng và thường xuyên bị chồng lấn, xâm nhập lẫn nhau. Điều này làm cho mối quan hệ giữa các vị thần Ai Cập không những không theo một hệ thống cụ thể mà nhiều khi còn rơi vào tình trạng hỗn loạn. Nói như vậy là bởi công trạng của các thần Ai Cập, khởi đầu, được ghi chép trên vách các lăng mộ, trong các cuốn Tử thư⁽²⁾ viết bằng chữ tượng hình để phục vụ cho mục đích nghi lễ. Mỗi địa phương, triều đại, thậm chí mỗi vị tư tế lại có cách ghi chép và quan niệm khác nhau. Sự đa dạng, đối nghịch về lí lịch, vị trí của các thần trong những văn bản tuy là điều vô cùng thú vị với các nhà nghiên cứu

(1) Một khu vực tương ứng với vùng Trung Đông hiện tại. (Chú thích trong sách của biên tập, các chú thích khác cũng ghi rõ.)

(2) Sách Chết hoặc Cuốn sách về cái chết, ghi những bùa chú, phép thuật được cho là sẽ giúp linh hồn người chết khi sang thế giới bên kia theo quan niệm của người Ai Cập cổ.